

פרשת: **אמור**

גיליון: **54**

טו' אייר, תשפ"ג

משבצות זהב

שיחת נשים / שיחה על הפרשה

"זה עתה ביקרתי בעולם הבא" גילה רבי שמעון לתלמידיו "עליתי למעלה כדי לראות את מקומי שם, אולם המקום שהוכן לי שם לא הוטב בעיני ובחרתי לי מקום אחר (!), לצד אחיה השילוני. לאחר שבחרתי לי את מקומי בעולם הבא ביקשתי לשוב לכאן. בחרתי ליוו אותי נשמותיהם של שלוש מאות צדיקים וגם אדם הראשון".

רבי שמעון המשיך לדרוש ולהעמיק בסודות התורה, דברים שאזון לא שמעתן קודם. תלמידו רבי אבא כתב כל מילה היוצאת מפיו הקדוש והנה לאחר שעה ארוכה סיים בפסוק "כי שם ציווה השם את הברכה חיים עד העולם". ובטרם הספיק לומר את המילה "חיים", נשתתק כי פרחו נשמתו.

רבי שמעון שכב על מיטתו על צד ימינו כשפניו מחייכות. בקבורתו התעסקו רק שני תלמידיו הגדולים, בנו רבי אלעזר ורבי אבא. רבי שמעון נפטר במירון ובני מירון רצו לקבורו אצלם. אך בסמוך לכפר מירון היה כפר נוסף, "ציפורי" שמו, ויושביהם רצו שרבי שמעון יקבר אצלם. כאשר נודע פטירתו של רבי שמעון לאנשי כפר ציפורי, התקבצו "גיבורי" כפר ציפורי ועלו אל מירון לקחת את מיטתו של רבי שמעון לכפרם.

מהומה גדולה התרחשה שם ומריבה על גופתו הקדושה של התנא, הם רוצים לכאן והם רוצים לשם. בעוד הם מתווכחים, לפתע פרחו מיטתו של רבי שמעון באוויר ועמדו של אש עמד לפניו. כולם הבינו כי מן השמיים יקבעו היכן רבי שמעון יקבר.

מיטתו ריחפה באוויר עד המערה שבכפר מירון ותלמידיו הקדושים הכניסוה פנימה לקבורה. בת קול יצאה והכריזה: "זה האיש מרעיש הארץ, מרגיז ממלכות, כמה מקטרגים משתתקים היום בגלל רבי שמעון בר יוחאי! הקב"ה משתבח בו בכל יום, אשרי חלקו למעלה ולמטה! וכמה אוצרות עליונים שמורים לו. עליו נאמר "ואתה לך לקץ תנוח ותעמוד לגורלך לקץ הימים".

יום זה מסוגל לרפואות! "כי מלך רופא נאמן ורחמן" - ראשי תיבות מירון. בזכות הצדיק המנוח במירון שולח הש"ת רפואה לחולי בני ישראל.

יום זה מסוגל לחשוכי בנים וסגולה לנדב ח"י רוטל משקה ביומא דהילולא.

מסוגל לפרנסה: תחילת ירידת המן היה בל"ג בעומר וא"כ נפתח אז צינור הפרנסה לישראל.

מסוגל לקבלת התפילות: הרה"ק רבי יהושע

ובימים שבין פסח לשבועות גם לנו יש היום את האפשרות לסגור בכל יום "שער" של טומאה ולפתוח במקומו "שער" של אור וקדושה. ואיך? נקדש את דיבורנו ונהפוך אותו לאמירות. נתחזק בעשיית שלום בית, נרבה בויתור, בעין טובה, בדיבור טוב, בתקשורת נכונה.

במקום לתבוע, להתעקש ולהתלונן - נחזק את הצד השני. בפרט בימים אלו שנוהגים אנו מנהגי אבלות מטעם הסיבה שתלמידי רבי עקיבא, קדושי עליון נפטרו משום שלא נהגו כבוד זה בזה, והכבוד הרי הוא העיקר בדיבור.

גם בעת ויכוח יש להיזהר מיצירת צלקות.

על אף תחושת המצוקה בשעה זו, יש להקפיד ביותר על שליטה עצמית והימנעות ממילים העלולות להשאיר צלקות בלב הצד השני. מילים שגם כאשר תנסי אח"כ לתקן את דבריך ולהסביר את כוונתך, טעמן המר ישאר לעד. יש לזכור כי יש חיים לאחר הויכוח, והמילה כל זמן שלא נאמרה, אנו שולטים בה. אך לאחר שנאמרה - היא שולטת בנו.

השבוע יחול ל"ג בעומר הבא עלינו לטובה ונרחיב מעט מעניינו:

יום ל"ג בעומר הוא היום ה-33 של ספירת העומר, יום שמחה והילולא של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי שחל בתאריך י"ח באייר. ל"ג בעומר הוא היחיד ממועדי השנה שאין מקורו בתורה או בדברי חכמים אלא במנהג בלבד. ביום זה לפי חלק מהדעות, פסקו תלמידי רבי עקיבא למות ומנגד נפטר בסערה השמימה התנא רשב"י.

שמחה נקשרה ליום זה ע"י האר"י. תלמידו רבי חיים ויטאל כתב כי י"ח באייר הוא "יום שמחתו של רשב"י". המדורות שנוהגים להדליק ביום זה מסמלות את האור הגדול שהשאיר רשב"י אחריו שגילה את סודות התורה והאש שיקדה סביב ביתו בעת פטירתו.

עד היכן דברים מגיעים? ביום פטירת התנא האלוקי, שכב רבי שמעון במיתתו חולה, כשלצידו תלמידיו הנאמנים, הוא החל לדבר על עניינים עמוקים הקשורים בפטירתו של האדם מן העולם. והנה לפתע ארע דבר מוזר. רבי שמעון אמר כמה מילים ונעלם מהמיטה! פחד גדול נפל על תלמידיו של רבי שמעון. והנה כעבור זמן מה התמלא חלל החדר בריח נפלא של בשמים והתלמידים הבחינו ברבי שמעון כשהוא שוכב שוב על מיטתו!

חלקה הראשון של הפרשה עוסק בקדושת הכהנים והיא כוללת חיובים ואיסורים המוטלים על הכהנים בלבד שנועדו להיות משרתי השם בקודש בעבודת הקורבנות. חלקה השני של הפרשה והחלק העיקרי בה, עוסק במועדי ישראל: שבת, שלושת הרגלים, ספירת העומר, ראש השנה ויום הכיפורים. "אלה מועדי השם מקראי קודש אשר תקראו אותם במועדים".

מה אפשר ללמוד מזה היום?

בספר "ויקרא" יש שלוש פרשיות סמוכות זו לזו: "אחרי מות", "קדושים" והפרשה הנוכחית "אמור". בעקבות פרשות אלו נוצר ביטוי בשפה העברית: "אחרי מות - קדושים אמור". כלומר, אחרי מותו של אדם נוהגים לומר עליו רק דברי שבח ובוודאי לא דברים בגנותו. כלומר המשמעות כאן של המילה אמור היא משמעות חיובית - אמור דברים טובים וקדושים.

מה ההבדל בין אמירה לדיבור? בין לשון "ויאמר" ל"וידבר" או "דבר אל בני ישראל" וכו'. חז"ל ציינו כי אמירה פירושה העברת מסר בצורה נעימה, ללא הפרעה, בנועם. בבריאת העולם הקב"ה השתמש בעשרה "מאמרות" - לשון קדושה ונעימה, באופן אלוקי, חיובי.

"דיבור" לעומת זאת, יש לו שני פנים. הוא יכול להיות חיובי או שלילי, תלוי בשימוש שנעשה בו. דיבור במשמעותו הפנימית הוא מסמל את הגשמיות בעולם הזה, את הבל פינו אם לטוב ואם לרע. אנחנו יכולים לשלוט בדיבורנו ולהפוך את הדיבור לאמירה - ליצירה חדשה, רוחנית וטובה.

פרשת אמור נקראת תמיד בספירת העומר ובה גם מופיע הציווי על מצווה זו: "וספרתם לכם ממחרת השבת... שבע שבתות תמימות תהינה... תספרו חמישים יום". כשבני ישראל היו משועבדים במצרים הם היו שקועים עמוק בטומאה המצרית מה שמכונה מ"ט (49) שערי טומאה. כשיצאו ממצרים ספרו בני ישראל 49 ימים עד לקבלת התורה. בכל יום הם התנקו והזדככו מעוד גורם שלילי, מעוד "שער" של טומאה. הם היו צריכים מעין תקופת הסתגלות לחירות, להשגחה הפרטית והצמודה, כדי להיות מוכנים למפגש הקדוש והנורא במעמד הר סיני.

בני ישראל עברו דרך רוחנית ומאוד יסודית ללמדנו על חשיבות ההכנות והדרך לקראת מתן תורה.

מקאמינא זצ"ל אמר פעם להרה"ק משינאווא זצ"ל בעל דברי יחזקאל, שיום ל"ג בעומר הוא בחינת יום כיפור, כיוון שביום כיפור היה העבודה צריכה להיות דווקא ע"י אהרון בחינת הוד, ועיצומו של יום ג'כ בחינת הוד, הרי לך שיום כיפור הוא מדת הוד שבהוד, וכן נמי ל"ג בעומר הוא הוד שבהוד ונוכל לפעול בו ישועות טובות

כיום הכיפורים.

יום המתקת הדינים: בגמרא סוכה מ"ה ע"ב אמר ר' ירמיה משום רבי שמעון בר יוחאי, יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין.

יום שמחה לכל העולם - בספר כנסת ישראל ענייני ל"ג בעומר ס"א, הביא בשם הרה"ק מרוזן

שאמר כי ביום ל"ג בעומר הילולא דרשב"י הילולא ושמחה לכל העולם, מכי מזמנו התחילה התפשטות והתגלות הדעת יותר בעולם, ובעבור זה יש שמחה בעולם.

שׁו"ת הנשים – איסור ברכת "שהחינו", עד מתי?

- א.** מדינא דגמרא מותר לברך ברכת שהחינו על פירות ושאר דברים בימי הספירה, אך תקנו הגאונים וחכמי אשכנז הראשונים שלא לברך שהחינו ולא ללבוש בגד חדש בימים אלו. חכמי ספרד התירו לברך שהחינו בימים אלו, ולכולי עלמא מותר לברך בשבת שהחינו.
- ב.** בל"ג בעומר לכו"ע מותר ללבוש בגדים חדשים וכן לביל ל"ג בעומר יש להתיר.
- ג.** יש מתירין ללבוש בגדים חדשים לאחר ל"ג בעומר והכל תלוי לפי המנהג כמו שנוהגים בתספורת ונישואין. ומי שנוהג כחסידים, מר"ח סיוון יש להתיר לקנות בגדים חדשים.
- ד.** בגדי זיעה כגון גופיות, גרבינים וכר' מותר לכו"ע.
- ה.** קטנים שלא הגיעו לחינוך מותרים ללבוש בגדים חדשים.
- ו.** אישה מותרת ללבוש בגד חדש כשצריכה לו לימי הרייון.

(הליכות מועד, נטעי גבריאלי)

אשת חיל – סיפורים, מוסר ודעת תורה לחיזוק באמונה ויראת שמים

השם יתברך שמע תפילתו ושלח את הטיל פעזה במיוחד בשבילו

סיפר אלדד בוכרים על השגחה פרטית ה'! יש לי חבר ושמו רו. בחור טוב, מתחוק, אחרי הצהריים הוא לומד תורה, ולאחרונה אף ראיתי אותו עם חליפה מהסוג ששומרי מצוות לובשים. הוא סיפר לי סיפור מדהים שארע לפני שנתיים: בחודש אייר תשפ"א, ביום שני בשבוע, החליט רו לצאת לנסיעה. הוא לקח את הרכב של אבא שלו, והחל לנהוג. היה לו מצב רוח טוב, קצת יותר מדי, הדרך נראתה לו חלקה יותר ממה שהיא באמת, ובעלייה על הגשר של גבעת שמואל הוא עלה על גדר. זאת הייתה תאונה לכל דבר, ובחסידי שמיים היא הסתיימה בלי נפגעים. רק הרכב קיבל מכה חזקה.

רק? לא בדיוק. הרכב של אבא שלו היה חדש בשווי של כמאה אלף שקל, וללא ביטוח. רו לא ידע אם יוכלו לתקן את הרכב באופן שיחזור להיות כמו חדש, וגם אם כן, כמה יצטרכו לשלם על זה. מי יודע כמה זה יעלה לו, והוא לא מדבר על הכסף. איך הוא מספר לאבא על מה שקרה? איך הוא יגיב? מה הוא יעשה כשגילה את הנזק? רו פחד ממש. מכל כיוון שהוא לא הסתכל על זה, המצב היה ביש.

מה עושה יהודי בצרה? מתפלל לה! רו נסע עם הרכב הניזוק הביתה, החזיר אותו לחניה ולא סיפר דבר לאף אחד. הוא החל להתפלל להשם: "אנא בורא עולם, תציל אותי, שאבא לא ידע שום דבר על התאונה, שלא ישים לב למכה שהרכב קיבל, בבקשה ה', בבקשה, שלא תהיה מריבה, שלא יכעסו עלי, אנא, תסדר את העניינים, לא יודע איך...".

כך הוא עמד וביקש ובכה והתחנן שעה ארוכה, ודובר עם הבורא, המנהיג לכל המעשים, מתוך אמונה תמימה כי אכן השם שומע אותו, והוא בוודאי יושע אותו.

דרכו של האב הייתה לנסוע לעבודה בפתח תקווה באמצעות קטנוע. ביום שלישי הוא נסע בקטנוע, וכך גם ביום רביעי וביום חמישי. בחזור מהעבודה ביום חמישי הוא השאיר את הקטנוע בפתח תקווה וחזר באוטובוס. למחרת, ביום שישי, הוא נסע ברכב, ולא הרגיש שיש בו בעיה כלשהי. השאיר את הרכב בחניה שליד מקום העבודה, וחזר בקטנוע.

במשך כל השבת היה הרכב בחניה. ובינתיים שלח ה' ישועה נפלאה שרו לא יכול היה לדמיין בשום פנים ואופן. במוצאי שבת מקבל האב טלפון בהול: "שמעת מה קרה?"

"מה?" - "אתה לא יודע? נפל טיל בפתח תקווה, בדיוק באזור של העבודה, והרכב שלך ספג פגיעה ישירה מהטיל!"

הרכב נשרף והתקלקל לגמרי, והמדינה שילמה את שווי לפי המחירון, על פי חוק הפיצויים לנפגעי טרור.

אנשים ברחוב דיברו על המצב, ושחייבים לעשות משהו, ומה זה צריך להיות שתושבי עזה מסוגלים לירות טיל עד פתח תקווה, אבל רו לא גמר להודות לה' על החסד הגדול. הוא ידע את ה'ר'. הוא ידע שה' שמע את תפילתו, ושלח את הטיל במיוחד בשבילו.

(השגחה פרטית)

כשילד חוזר לאביו לאחר הרבה שנות ניתוק - אביו מקבל אותו בחיוך גדול!

מעשה נפלא שסיפר הרב אליעזר יוטקובסקי שליט"א (משנתה של תורה' על פסח): "לפני מספר שנים כשגרתי בעיר בני ברק היינו זקוקים בדחיפות לעבודת זיפות בגג הבנין שלנו. הזמנו זפת וסגרנו איתו מחיר לפי שעות. כיון שהבחנתי שמדובר באדם שאינו שומר תורה ומצוות, התחלתי להתעניין אצלו בעדינות: "אמור נא לי יהודי יקר, האם הנחת תפילין היום?", "עדיין לא" הוא השיב בנימוס כמי שמתבייש לומר שאינו מניח תפילין.

"תשמע יהודי יקר, אתה הרי עובד אצלי לפי שעות, אם כן מה אכפת לך, הנה יש כאן את בית כנסת 'איצקוביץ' המפורסמת. קח את התפילין שלי, תניח שם תפילין, תקרא קריאת שמע, ותחזור לעבודה, ואני משלם לך על הזמן הזה".

"בסדר", הסכים הזפת ולקח את התפילין והלך לבית הכנסת. אלא שלפי הסיכום הוא היה אמור לחזור לאחר 10 דקות, אבל משום מה עברה לה חצי שעה והזפת איננו. 'אולי הוא התלהב מהתפילה והחליט להתפלל את כל תפילת שחרית', חשבתי, אבל כשעברה שעה וחצי ושעתיים והזפת לא חזר, התחלתי להבין כי בטח עלי להזמין תפילין חדשות... הוא נעלם איתם.

ואז, לאחר שעתיים וחצי חזר הזפת, כשהוא קורן מאושר, "מה קרה? איפה היית?" שאלתי אותו.

"אכן הלכתי להניח תפילין כפי שסיכמנו" הוא סיפר, "קראתי עמם קריאת שמע, קיבלתי אתם והתחלתי לצאת מבית הכנסת. ביציאה פגש אותי אדם שאמר לי: 'לפי הבגדים שלך אתה נראה לי זפת'."

"אכן", השבתי לו. ואז הוא המשיך בדבריו וביקש ממני: 'אני גר כאן בסמוך וגם אנחנו צריכים זיפות בדחיפות לבנין שלנו, אולי תבוא לתת לי הצעת מחיר'. הוא לקח אותי לבנין סמוך. היה מדובר שם בגג של 700 מטר, והוא ביקש ממני הצעת מחיר. נתתי לו הצעת מחיר, ומיד לאחר מכן סיכם איתי שאזפת את הגג שלו", ממשיך הזפת לספר.

מאושר ושמה מעסקה גדולה ושמנה, ירדתי מהבנין של אותו יהודי, ובעודי ביציאה מהבנין כשהתפילין עדיין בידיי, פוגש אותי אדם נוסף, ואף הוא מבקש הצעת מחיר על זיפות גג.

בקיצור, הסתובבתי כמעט שעתיים בגגות של בני ברק, וסגרתי 3 עסקאות גדולות מאוד שכינסו לי רווח נאה, ואני יודע שהכל בזכות הנחת התפילין. אם כך הברכה של התפילין – הוא מניח מעתה כל יום!"

מסיים רבי אליעזר את סיפורו המרתק: "אמרתיו לו: 'אשריך, יש לך שכר גדול על הנחת התפילין. אך דע לך דבר חשוב והוא כי לא בכל יום שתניח תפילין הכל יהיה זוהר ומצליח. כשילד חוזר לאביו לאחר שנות ניתוק – אביו מקבל אותו בחיוך גדול, אבל ביום השני מתחיל הנסיון. הקב"ה מתחיל לנסות אותו לראות אם באמת אכן חזר, או שהוא רק רוצה זיפות גגות. לכן, תזכור כי תמיד בתחילת הדרך יש מתנות, אך מהפעם הבאה מתחילים הניסיונות."

(מתוך עלון טוב לחסות בשם, פסח תשפ"ג, דרשו)